

SPIS RZECZY

Przedmowa	5
Wstęp	14
Wykaz skrótów	21
Zestawienie dzieł z zakresu historii literatury polskiej w ogólności	23

HASŁA OGÓLNE

Średniowiecze	33
1. Literatura ogólna	33
a) Kultura umysłowa i obyczajowa, filozofia, oświata	33
b) Piśmiennictwo europejskie	34
2. Literatura do dziejów kultury umysłowej w Polsce	35
a) Monografie	35
b) Studia i rozprawy	36
3. Piśmiennictwo w języku łacińskim	42
a) Wydania zbiorowe tekstów zabytków łacińskich	42
b) Literatura do badań historycznoliterackich	42
4. Piśmiennictwo w języku polskim	45
a) Wydania zbiorowe tekstów zabytków polskich	45
b) Pochodzenie i powstanie polskiego języka literackiego	46
c) Literatura do badań nad językiem	49
d) Literatura do badań historycznoliterackich	53
e) Literatura do badań nad wersyfikacją	56
f) Ważniejsze periodyki dla potrzeb badań nad językiem i literaturą polską okresu średniowiecza	56
Odrodzenie	57
1. Literatura ogólna	57
a) Literatura dotycząca genezy i istoty Renesansu i humanizmu, kultury umysłowej i obyczajowej	57
b) Piśmiennictwo europejskie	62
2. Literatura do dziejów kultury umysłowej w Polsce	63
a) Prace o charakterze ogólnym dotyczące dziejów humanizmu i Renesansu	63
b) Obchód „Odrodzenie w Polsce” 1953 r.	66

c) Zagadnienia ogólne: kulturalno-obyczajowe, ustrojowe, gospodarczo-społeczne	68
d) Nauka, szkolnictwo, wychowanie	74
e) Stosunki intelektualne i kulturalne z zagranicą	78
f) Mecenat	83
3. Literatura do dziejów piśmiennictwa	84
a) Wydania zbiorowe tekstów	84
b) Literatura do badań nad językiem	85
c) Literatura do badań historycznoliterackich	89
d) Literatura do badań nad wersyfikacją	97
e) Ważniejsze periodyki dla potrzeb badań nad kulturą, językiem i literaturą okresu Odrodzenia	97
Reformacja	98
1. Literatura ogólna	98
2. Prace do historii życia umysłowego i kultury materialnej różnowierstwa w Polsce	100
a) Monografie i szkice monograficzne, rozprawy obejmujące całość zjawiska reformacji w Polsce	100
Arianie	103
b) Studia, rozprawy i przyczynki o charakterze szczegółowym	105
Arianie	114
c) Oświata i szkoły różnowiercze	117
Arianie	118
d) Stosunki kulturalne z zagranicą	119
Arianie	121
3. Piśmiennictwo różnowiercze	122
a) Monografie i szkice monograficzne	122
Arianie	122
b) Studia i przyczynki o charakterze szczegółowym	122
Arianie	124
4. Stan badań i postulaty	124
5. Ważniejsze bibliografie, przeglądy krytyczne i periodyki zawierające materiały do historii reformacji polskiej	125
a) Bibliografie polskie	125
b) Bibliografie obce	125
c) Przeglądy krytyczne	125
d) Periodyki polskie	126
e) Periodyki obce	126
Czasy porenesansowe — wiek XVII	127
1. Literatura ogólna	127
a) Kultura umysłowa i obyczajowa, szkolnictwo	127
b) Piśmiennictwo	127
2. Literatura do dziejów kultury umysłowej w Polsce	128
a) Zagadnienia ogólne, oświata, szkolnictwo, stosunki kulturalne z zagranicą	128
b) Mecenat	133
3. Literatura do dziejów piśmiennictwa	133
a) Literatura do badań nad językiem	133
b) Literatura do badań historycznoliterackich	134

Akademia Krakowska	141
Opracowania	146
Monografie i zarysy monograficzne	146
Źródła i materiały	147
Studia i przyczynki	148
Akademia Rakowska	155
Opracowania	155
Akademia Wileńska	156
Opracowania	157
Akademia Zamojska	160
Opracowania	160
Drukarstwo polskie w dobie Odrodzenia	162
Opracowania	167
Literatura ogólna	167
Początki drukarstwa w Polsce	167
Kraków	168
Drukarnie pozakrakowskie	169
Drukarnie Gdańska, Prus i Warmii	171
Drukarnie Śląska	171
Drukarstwo żydowskie w Polsce	171
Ortografia druków polskich	171
Ilustracja książki drukowanej	172
Reprodukcje	172
Rzeczpospolita Babińska	172
Materiały	172
Opracowania	173

HASŁA ANONIMOWE

Apologeticus, to jest obrona konfederacji	177
Tzw. Artykuły prawa magdeburgskiego	177
Biblia (Przekłady polskie)	178
I. Przekłady całkowite	178
1. Biblia tzw. brzeska	178
2. Biblia tzw. gdańska	178
II. Przekłady Starego Testamentu	178
1. Tzw. Psalterz Kingi	178
2. Psalterz floriański	178
3. Psalterz puławski	179
4. Psalm 50	179
5. Biblia królowej Zofii	180
6. Psalterz krakowski	181
7. Urywek ksiąg Exodus i Leviticus	181
8. Urywki Genesis i Nowego Testamentu	181
9. Księga o Tobiaszu	181
III. Przekłady Nowego Testamentu	181
1. Nowy Testament (XV w.)	181
2. Nowy Testament (1556)	181
3. Nowy Testament (1606)	181

4. Tzw. Magnificat	182
5. Rozdział 18 Ewangelii wg św. Mateusza	182
6. Rozdział 5 Ewangelii wg św. Mateusza	182
7. Urywek rozdziału 25 Ewangelii wg św. Mateusza	182
8. Rozdział 21 Ewangelii wg św. Mateusza	182
9. Konkordancja ewangeliczna	182
10. Początek ewangelii wg św. Jana	182
Opracowania	182
Biblia — opracowania ogólne	182
Biblia brzeska	183
Biblia gdańska	183
Biblia królowej Zofii	183
Psalterze — literatura ogólna	185
Tzw. Psalterz Kingi	185
Psalterz floriański	185
Psalterz puławski	187
Psalm 50	188
Psalterz krakowski	188
Urywki z ksiąg Exodus	188
Urywki Genesis	188
Tobias patriarcha	188
Nowy Testament (XV w.)	188
Nowy Testament (1556)	188
Magnificat	189
Rozdział 18 Ewangelii	189
Rozdział 5 Ewangelii	189
Bogurodzica	189
Najważniejsze teksty i wydania	190
Najstarsze teksty drukowane	192
Opracowania tekstu muzycznego	192
Wydanie zbiorowe tekstów	192
Bibliografia	193
Opracowania	193
Literatura o tekście muzycznym	196
Bulla z 1136	197
Carmen Mauri	198
De partu Virginis	199
De vita seu moribus curiatorum	200
Dekalogi wierszowane	200
Dialog mistrza Polikarpa ze Śmiercią	201
Dialog o Zbigniewie Oleśnickim	202
Diariusz peregrynacji włoskiej, hiszpańskiej, portugalskiej	203
Diariusz podróży włoskiej	204
Dramatyczne utwory	204
1. Visitatio sepulchri	204
2. Ulyssis prudentia in adversis	204
3. Dialog tzw. dominikański	204
4. Sąd Parysa	205
5. Accolastus	205
6. Prostych ludzi w wierze nauka	205

7. Pamela	205
8. Komedia o mięsopuście	205
9. Dramaty w kodeksie pultuskim	205
10. Dramaty w kodeksie misjonarskim	206
11. Dramaty w kodeksie Pawlikowskich	206
12. Tragedia Boleslaus Secundus furens	207
13. Dramaty w kodeksie upsalskim	207
14. Dramaty w kodeksie horodeckim	208
15. Dramaty w kodeksie konopczańskim	208
16. Tragedia o bogaczu i Łazarzu	208
17. Dramaty w kodeksie Krasińskich	209
18. Fragment dramatu	210
19. Dramaty w kodeksie Ossolińskich II	210
20. Dramaty w kodeksie Ossolińskich III	210
21. Epopea pro Saturnalibus — Andromeda, królewna murzyńska	210
22. Dramaty w kodeksie Ossolińskich IV	210
23. Historia o starem i młodem Tobiaszu	211
24. Dramaty w kodeksie Jagiellońskim I	211
25. Dramaty w kodeksie Jagiellońskim II	211
26. Dramaty w kodeksie lwowskim	212
27. Dialogus brevis pro festo Nativitatis Domini nostri Jesu Christi	212
28. Dramaty w rękopisie Jagiellońskim III	212
29. Dialogus de Nativitate Domini nostri Jesu Christi	213
30. Dramaty w kodeksie Jagiellońskim IV	213
31. Dialogus pro Magna Feria Sexta	214
32. Dramaty w kodeksie grudziądzkim I	214
33. Dramaty w kodeksie grudziądzkim II	215
Wydania zbiorowe	215
Opracowania	216
Odsyłacze	221
Dwuwiersz o św. Jadwidze	221
Echo żałośnie	222
Ego Wladislaus, Polonorum quondam aderam laus	222
Epicedion, to jest żałobny wirsz	222
Epigram bytomski	223
Epigram Jaksy wrocławski	223
Epigram koniński	223
Epigram koprzywnicki	224
Epigram strzelneński	224
Epigram Włostowiców wrocławski	224
Epistola ad dominicellam	225
Epistola św. Bernarda o rzędzeniu czeladnym	225
Tzw. Epitafium Andrzeja Odrowąża	226
Epitafium biskupa Prandoty	226
Epitafium Bolesława Chrobrego	227
Epitafium Bolesława Wysokiego	227
Epitafium Piotra Własta	228
Epitafium Świętopełka (I)	228
Epitafium Świętopełka (II)	228
Equitis poloni in Iesuitas actio prima	229

Ewangelia Nikodema	229
Facecje polskie	230
Formularz Jerzego	231
Godzinki staropolskie	231
Historia o św. Józefie	232
Historia Trzech Króli	233
Kancjonały	233
1. Godziny o Pannie Marii	233
2. Kancjonał kórnicki	233
3. Kancjonał puławski	233
4. Kancjonały składane	234
5. Pieśni postne	234
Odsyłacze	234
Opracowania	234
Katechizmy	235
1. Katechizm brzeski	235
2. Katechizm rakowski	235
3. Katechizm rzymski	236
Odsyłacze	236
Opracowania	236
Kawaler polski	236
Kazania augustiańskie	237
Kazania gnieźnieńskie	237
Kazania husyty polskiego	239
Kazania świętokrzyskie	240
Kazanie na dzień Wszech Świętych	241
Tzw. Kronika Dzierzwy	242
Kronika książąt polskich	242
Kronika mieszczanina krakowskiego	243
Kronika oliwska	243
Kronika polska	244
Tzw. Kronika węgiersko-polska	245
Kronika wielkopolska	246
Krótkie opisanie miasta Petersburga	248
Książeczka do spowiedzi królowny Jadwigi	248
Książka do nabożeństwa Zygmunta I	249
Księga henrykowska	249
Księgi św. Augustyna	251
Kuchmistrzostwo	251
Lament Hrehora Ościka	252
Lamenty chłopskie	252
1. Lament chłopski na złe lata	252
2. Lament chłopski na pany	252
3. Lament chłopski	253
Opracowania	253
Legenda o św. Aleksym	253
Legenda o św. Dorocie	255
Legenda złota	255
Listy miłosne średniowieczne	256
1. Ad dilectam	256

2. Serdeczne poklonienie...	256
3. Litera ad amasiam de eodem amore	256
4. Poklonienie, mój nade wszystko namilejszy...	256
5. Forma ad viduam	257
6. Epistula amasio	257
7. Alia [litera] in eodem	257
8. Alia [litera] de eodem	257
9. Alia [litera] de eodem ad amasiam	257
10. Do Kachniczki	257
11. Dawnom zwiedzał cudze strony...	257
12. W jedności, stałości serca mego	257
Opracowania	258
Tzw. Literatura sowirzalska	258
A. Liryka obyczajowo-społeczna	258
1. Minucje sowirzalskie I	258
2. Carmen polskolatium cechu pijackiego	258
3. Gregorianki	258
4. Ministromachia	258
5. Barwiczka dla ozdoby twarzy panieńskiej	258
6. Sejmu domowego artykułów sześć	259
7. Statut ... to jest artykuły prawne	259
8. Biesiady rozkoszne	259
9. Kiermasz wieśniacki	259
10. Sowirzał nowy albo raczej Nowyżrał	260
11. Uchwała dworska na Tatory	260
12. Wódka albo gorzałka	260
13. Naenia albo wiersz żaloszny	260
14. Fraszki Sowirzala nowego	260
15. Fraszki nowe sowirzałowe	261
16. Prażonka albo nawara	261
17. List o Lisowczykach	261
18. Kozubales albo obrona	261
19. Nagrobki	261
20. Wykład Ut Re Mi Fa Sol La	261
21. Genealogia Nisidesa z Gratisem	261
22. Poswarek tabaki z gorzałką	262
23. Proces między włóczęgą a tabakiem	262
24. Biesiady i karczemny żywot	262
25. Pieśń nowa o szynkarkach i szafarkach	262
26. Kolęda paniom saskim	262
27. Witanie na wjazd Ixa Hern Lutermachra	262
28. Animusz Animasz	262
29. Burleszki albo żarty	263
30. Nowe zwierciadło modzie	263
31. Chłopiec wyćwiczony	263
32. Minucje nowe sowirzałowe	263
33. Obiecadło dworskie	263
34. Apologia rodzaju Ewinego	263
35. Wiersz o fortelach i obyczajach białogłowskich	264

B. Liryka miłosna	264
1. Dama dla uciechy młodzieńcom i pannom	264
2. Pieśni i tańce	264
3. Kiermasz wieśniacki	264
4. Nowe pieśni dworskie	264
5. Dzwonek serdeczny	264
6. Wesoła ochota przy dobrej myśli	265
7. Koło tańca wesołego	265
8. Pieśni, tańce i padwany	265
9. Pieśni, tańce, padwany	265
10. Lutnia wdzięcznej melodiej	265
11. Piękna i wesoła uciecha	265
C. Dramat sowizrzalski	266
1. Tragedia żebracza	266
2. Wyprawa plebańska	266
3. Rozmowa plebanowa z panem	266
4. Albertus z wojny	266
5. Potkanie Jannasa z Gregoriasem Klechą	266
6. Szoltyś z Klechą	267
7. Wyprawa ministra na wojnę do Inflant	267
8. Wyprawa żydowska na wojnę	267
9. Synod klechów podgórskich	267
10. Synod ministrów heretyckich	267
11. Komedia o Wawrzku ze szkoły i do szkoły	267
12. Peregrynacja dziadowska	268
13. Komedia rybałtowska nowa	268
14. Sejm piekielny	268
15. Sejm białogłowski	268
16. Sejm panieński	268
17. Walna wyprawa do Wołoch ministrów na wojnę	269
18. Zwrócenie Matyjasza z Podola	269
19. Dziewosłab dworski	269
20. Niepospolite ruszenie albo gęsia wojna	269
21. Mięsopest albo tragicocomaedia	269
22. Marancja	269
23. Nędza z Biedą z Polski idą	270
24. Rybałt stary wędrowny	270
25. Colloquium Janasa Knutla	270
26. Szkolna mizeria	270
27. Posel krotochwilny	270
D. Proza sowizrzalska	271
1. Minucje sowizrzalskie II	271
2. Peregrynacja Maćkowa	271
3. Apendix albo zawieszenie wyznania	271
4. Prażonka albo nawara	271
5. Sejm białogłowski	271
6. Prawdziwa jazda Bartosa Mazura	271
7. Zbiór różnych anegdot i śmieszących przypowieści	271
8. Z nowinami torba kursorska	272
9. Co nowego abo dwór	272

10. Sakwy	272
11. Chłopiec wyćwiczony	272
12. Baba albo stary inwentarz	272
13. Prerogatywa albo wolność mężatkom	272
Opracowania	272
Ludycje wiesne	277
Małpa-człowiek	278
Modlitewnik dla kobiet	278
Modlitewnik królowej Marii Kazimierzy	279
Modlitewnik Nawojki	279
Modlitewnik siostry Konstancji	280
Tzw. Modlitewnik Władysława Warneńczyka	280
Modlitwy codzienne	281
Napis na grób Pszonki	283
Nauki duchowne dla Zofii Odrowążówny	283
O cnocie albo żywocie człowiekowi przystojnym	283
O zburzeniu Sodomy	283
Obleżenie Jasnej Góry Częstochowskiej	284
Odpowiedź wszetecznemu Francuzowi	285
Opisanie krótkie zdobycia galery	285
Opisanie zabicia niewinnych młodzianków	285
Ortyle magdeburskie	285
Orzeł do Wielkopolanów	287
Perora kwietnioniedzielną	287
Pieśni religijne średniowieczne polskie	287
1. Anno święta i nabożna	287
2. Augustus kiedy krolował	287
3. Bóg wszechmogący wstał zmartwy żaducy	288
4. Chrystus zmartwych wstał je	288
5. Chwała Tobie, Gospodzinie	288
6. Dzień gniewu, dzień nowiny	288
7. Jezu Chryste, nasza radość	289
8. Jezus Chrystus, Bóg-człowiek	289
9. Tzw. Kancjonał Przeworszczyka	289
10. Maria, czysta dziewice	289
11. Maria, Panno szlachetna	290
12. Mocne Boskie tajemności	290
13. O ciało Boga żywego	290
14. O Maria, kwiatku panieński	290
15. Pomóż mi, Święty Dusze, Twoją chwałę mnożyć	290
16. Posłał przez anioły	291
17. Przez Twe święte zmartwychwstanie	291
18. Radości wam powiedam	291
19. Tzw. Rotuła kolędowa	291
20. Salve Regina	291
21. Stałać się rzecz wielmi dziwna	292
22. Wesoly nam dzień nastał	292
23. Witaj, miłe święte ciało	292
24. Witaj, miły Jezu Kryste	292
25. Wszego świata wszytek lud	292

26. Zdrowaś, gwiazdo morska	293
27. Zdrowaś, krolewno wyborna	293
Wydania zbiorowe	293
Opracowania	293
Tzw. Pieśni Sandomierzana	295
Pieśń o św. Krzysztoforze	296
Pieśń o wójcie krakowskim Albercie	296
Pieśń o zabiciu Andrzeja Tęczyńskiego	297
Piękna Dyanea	298
Plangite me, celi	298
Polak w Śląsko	298
Polityczna literatura okolicznościowa	299
Posłanie króla Aleksandra	300
Posłuchajcie, bracia miła	300
Postępek prawa czartowskiego	301
Postylle	302
1. Kazania niedzielne i świąteczne	302
2. Postilla polska	302
Odsyłacze	302
Opracowania	302
Powieściowe utwory	302
1. Historia ... o Szczęściu	302
2. Sowizrzał	303
3. Powiastki włosko-polskie	303
4. Powieść rzeczy istej	304
5. Historie rzymskie	304
6. Historia o Gryzelli	304
7. Historia o Aleksandrze Wielkim	304
8. Historia o papieżu Janie	305
9. Historia trojańska	305
10. Historia o cesarzu Otonie	305
11. Historia o Fortunacie	305
12. Historia o Barnabasz	305
13. Historia o Magielonie	306
14. Historia o Lukrecyjej rzymskiej	306
15. Osieł Lucjuszów	306
16. Historia o Gwiskardzie i Gismondzie	306
17. Historia bardzo ucieśzna	306
18. Nowele włoskie i hiszpańskie	307
19. Historie świeże i niezwyčajne	307
Odsyłacze	307
Opracowania	307
Monografia i zarysy monograficzne	307
Studia i przyczynki	307
Historia o Szczęściu	309
Sowizrzał	309
Powiastki włosko-polskie	309
Powieść rzeczy istej	309
Historie rzymskie	309
Historia o Gryzelli	310

Historia o Aleksandrze Wielkim	310
Historia o papieżu Janie	310
Historia trojańska	310
Historia o cesarzu Otonie	310
Historia o Fortunacie	311
Historia o Barnabaszu	311
Historia o Magielonie	311
Historia o Lukrecyjej rzymskiej	311
Osieł Lucjuszów	311
Historia o Gwiskardzie i Gismondzie	311
Historia bardzo uciechna	311
Nowele włoskie i hiszpańskie	311
Historie świeże i niezwyčajne	311
Powieść o papieżu Urbanie	311
Pozdrawianie wszystkich członków Pana Jezusowych	312
Prawdziwa deskrypcja łowów	312
Proteus abo Odmieniec	312
Recepta na to, abyśmy się długo w ojczyściej ziemi osiedzieli	313
Reguła III zakonu św. Franciszka	313
Retoryka krakowska	314
Rewelacje św. Brygidy	314
Roczniki	314
1. Rocznik kapituły krakowskiej	315
2. Rocznik tzw. świętokrzyski dawny	315
3. Roczniki kapituły poznańskiej	315
Wydania zbiorowe	316
Opracowania	316
Roty przysięg sądowych	317
Rozmowy umarłych Polaków	319
Rozmyślanie przemyskie	320
Satyr podgórski	321
Satyra na leniwych chłopów	322
Scyntyliarusza ułamek	323
Skarga umierającego	323
Spowiedź Pana Wojewody	325
Sprawa chędogo o męce Pana Chrystusowej	325
Statutów XIV i XV w. przekłady	326
1. Statut wiślicki	326
2. Statut mazowiecki	327
Wydania zbiorowe	327
Opracowania	328
Statutu ormiańskiego przekład	330
Statutu piotrkowskiego przekład	330
Tractatus de malis	330
Tymatas skotopas	331
Ustawy prawa polskiego	331
Wiersz na bitwę pod Płowcami	332
Wiersz na cześć Spytka z Melsztyna	332
Wiersz na spustoszenie Sambora	332
Wiersz na śmierć księcia Leszka	332

Wiersz o bitwie pod Grunwaldem (I)	333
Wiersz o bitwie pod Grunwaldem (II)	333
Wiersz o Kazimierzu Mnichu	334
Wiersz o pierwszych zakonnikach Lubiąza	334
Wiersz o świętopietrze	334
Wiersz Słoty o chlebowym stole	335
Zachowanie żywota panieńskiego	335
Zdanie wolnego szlachcica	336
Złote jarzmo małżeńskie	336
Żywot nabożny panny Eufraksyjej	337
Żywot ojca Amandusa	337
Żywot św. Błażeja	338
Żywoty świętych średniowieczne (łacińskie)	338
1. Vita et passio sancti Adalberti martyris	338
2. Passio sancti Adalberti martyris	339
3. De sancto Adalberto episcopo	340
4. Miracula sancti Adalberti	340
5. Vita sanctae (beatae) Hedvigis	340
6. Vita et miracula sanctae Kyngae	340
7. Vita sanctae Salomeae *	341
Opracowania	341
Żywoty św. Wojciecha	341
Żywot św. Jadwigi	343
Żywot św. Kingi	344
Żywot św. Salomei	344

INDEKSY

Indeks tytułów i nazw utworów anonimowych, utworów o autorstwie niepewnym oraz haseł rzeczowych	347
Indeks nazwisk i pseudonimów	369